

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Margity Fridovej a členov senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a Mgr. Ľubomíry Kúdelovej v právnej veci žalobcu: S., C., X. (pôvodne S. – D., D.), proti žalovanému: 1/ S., D., X., IČO: X., 2/ M., P., X., správca konkurznej podstaty úpadcu: S., zast. M., advokátkou, P., X., o určenie pravosti a výšky pohľadávky, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 47 Cbi 47/02-72 zo dňa 7. februára 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 47 Cbi 47/02-72 zo dňa 7. februára 2007 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalobca **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalovanému na účet právneho zástupcu trovy odvolacieho konania v sume 3398 Sk.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená v konkurznom konaní úpadcu S., vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 K 221/01, je aj vo výške 76 770,74 Sk oprávnená a zistená a pre účely rozvrhu je zaradená medzi pohľadávky I. triedy. Vo zvyšku žalobu zamietla. Žalobu voči žalovanému v 1. rade v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nárok žalobcu uplatnený žalobou je oprávnený iba sčasti. Zistil, že predmetom sporu je určovací návrh o určenie pravosti a výšky pohľadávky podľa § 23 ods. 2 Zákona č. 328/1991 Zb. zákona o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len ZKV). Uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 31.1.2002 sp. zn. 8 K 221/01 bol na majetok dlžníka S. vyhlásený konkurz. V konkurznom konaní podaním došlým súdu dňa 20.3.2002 prihlásil pôvodný žalobca ako konkurzný veriteľ svoju pohľadávku v celkovej výške 421 162 Sk. Na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 11.4.2002 správca konkurznej podstaty úpadcu pohľadávku žalobcu vo výške 266 342 Sk uznal a do zoznamu prihlášok pre účely rozvrhu ju zaradil ako pohľadávku I. triedy. Vo zvyšku v sume 154 820 Sk pohľadávku žalobcu poprel z dôvodu, že pri výpočte úrokov nie je uvedený dátum splatnosti a ich suma je nesprávne vypočítaná. Žiaden z veriteľov pohľadávku nepoprel.

Z predložených listinných dôkazov – platobných výmerov mal súd za nesporné, že platobný výmer č. 637/2100/36071/01/HLA 3 zo dňa 22.8.2001 bol splatný 24.9.2001, platobný výmer č. 637/2100/36072/01/HLA 3 zo dňa 22.8.2001 bol splatný 24.9.2001, platobný výmer č. 637/2100/36075/01/HLA 3 zo dňa 22.8.2001 bol splatný 24.9.2001, platobný výmer č. 637/2100/31281/01/Pet zo dňa 10.7.2001 bol splatný 15.8.2001 a platobný výmer č. 637/2100/41245/01/Pet zo dňa 9.10.2001 bol splatný 12.11.2001. Keďže žalovaný v 2. rade nespochybnil, že daňové pohľadávky, vyrubené týmito platobnými výmermi, neboli v lehote splatnosti, ani do vyhlásenia konkurzu uhradené, mal súd toto tvrdenie žalobcu za nesporné. Taktiež mal súd za preukázané, že penále – sankcie daňových pohľadávok, neboli do vyhlásenia konkurzu vyrubené. Sporným medzi stranami ostalo, v akej výške má žalobca nárok prihlásiť si v konkurznom konaní sankcie daňových pohľadávok.

Podľa § 95 ods. 3 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb., na účely konkurzného konania a vyrovnacieho konania sa za daňové pohľadávky vzniknuté pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania považujú pri sankciách daňové pohľadávky, ktoré správca dane podľa osobitných zákonov vyrubil do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnania, ak sankcia nebola do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia

vyrovnania vyrubená, a ak osobitný zákon 1b/ ustanovuje jej najvyššiu prípustnú výšku, považuje sa za daňovú pohľadávku najviac polovica jej najvyššej prípustnej výšky.

Poukázal v ďalšom na ust. § 23 ods. 2 ZKV. Súd konštatoval, že sa v celom rozsahu stotožnil s právnym názorom žalovaného správcu konkurznej podstaty a mal za to, že vzhľadom na skutočnosť, že daňová pohľadávka predstavujúca sankciu nebola do dňa vyhlásenia konkurzu správcom dane vyrubená, považuje sa za daňovú pohľadávku na účely konkurzného konania najviac polovica jej najvyššej prípustnej výšky, t. j. $\frac{1}{2}$ z 0,5 %.

Žalobcovi síce vznikol v zmysle ust. § 23 ods. 2 zákona č. 318/1992 Zb. (v znení platnom v čase omeškania daňovníka – teraz úpadcu) nárok na penále za každý deň omeškania vo výške 0,5 % z nedoplatku dane, t. j. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých platobných výmerov do dňa vyhlásenia konkurzu, spolu vo výške 153 541,48 Sk, avšak s prihliadnutím k ust. § 95 ods. 3 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. sa za daňovú pohľadávku na účely konkurzného konania môže považovať najviac polovica jej najvyššej prípustnej výšky, t. j. $\frac{1}{2}$ zo sumy 153 541,48 Sk. Podľa názoru súdu si žalobca mohol prihlásiť do konkurzu len penále vo výške 76 770,74 Sk a vzhľadom na uvedené skutočnosti, súd žalobe vyhovel iba sčasti a určil pravosť pohľadávky len vo výške 76 770,74 Sk a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol. Rozhodol tiež (nad rámec návrhu) o zaradení tejto časti žalobcovej pohľadávky do prvej triedy z dôvodu, aby bolo jasne definované pre konečnú správu a rozvrhové uznesenie, ako má byť pohľadávka žalobcu uspokojená. O zaradení pohľadávky do I. triedy rozhodol súd v súlade s ust. § 32 ods. 2 písm. a/ ZKV. Voči žalovanému v 1. rade žalobu zamietol z dôvodu nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie. Pohľadávku žalobcu poprel iba správca konkurznej podstaty úpadcu, úpadca ani žiadny iný veriteľ ju nepopreli. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 OSP.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie v rozsahu, v ktorom súd určil, že pohľadávka žalobcu prihlásená v konkurznom konaní úpadcu S., vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 K 221/01 je vo výške 76 770,74 Sk oprávnená a zistená a pre účely rozvrhu zaradená medzi pohľadávku I. triedy, a taktiež v časti, v ktorej vo zvyšku žalobu zamietol. Podľa jeho názoru, rozhodnutie súdu prvého stupňa v týchto napadnutých častiach výroku vychádza z nesprávneho posúdenia veci. Poukázal na znenie

ust. § 95 ods. 3 písm. b/ Zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov. Má za to, že preto, aby sa nevyrubené sankcie uplatňovali v konkurznom konaní len v polovičnej výške, musí byť splnená zákonná podmienka, a tou je, že osobitný zákon musí ustanovovať najvyššiu prípustnú výšku, z ktorej sa potom za daňovú pohľadávku pre účely konkurzného konania bude považovať len jej polovica. Keďže pri pohľadávke žalobcu osobitný zákon nestanovuje najvyššiu prípustnú výšku pre uplatnenie sankcie, má za to, že pohľadávka bola prihlásená v správnej výške, t. j. vo výške určenej daňovými predpismi. Žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie prvého stupňa a určil, že pohľadávka žalobcu uplatnená v konkurznom konaní úpadcu S., vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 8 K 221/01, je oprávnená a zistená vo výške 154 820 Sk so zaradením do I. triedy.

K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že žalobca si nesprávne vykladá ust. § 95 ods. 3 písm. b/ Zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov v znení neskorších predpisov. Poukázal na to, že základným predpokladom pri uznaní celej výšky sankcie v prípade daňových pohľadávok je skutočnosť, či sankcia bola príslušným orgánom do vyhlásenia konkurzu vyrubená. V prípade, ak sankcia do vyhlásenia konkurzu nebola vyrubená, je možné uplatniť len jej polovicu. Časť ustanovenia § 95 ods. 3 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. za bodkočiarkou, v ktorej zákon špecifikuje prípadnú situáciu, kedy osobitný právny predpis môže ustanovovať pri uložení sankcie rôzne výšky, v takom prípade sa pri prihlasovaní nevyrubenej sankcie ako daňovej pohľadávky v rámci konkurzného konania má vychádzať z jej najvyššej prípustnej výšky. Pre prvostupňový súd bolo postačujúce zistenie, že sankcia nebola do vyhlásenia konkurzu vyrubená, z toho dôvodu žalovaný v 2. rade v rámci prieskumného konania mohol uznať len $\frac{1}{2}$ zo vzniknutej výšky sankcií.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), prejednal odvolanie žalobcu podľa § 212 ods. 1 OSP a rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti z dôvodov jeho správnosti podľa § 219 OSP potvrdil.

Obsah spisu, ako aj dokazovanie vykonané krajským súdom považoval odvolací súd za dostatočné, a preto nebolo potrebné doplniť dokazovanie. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na určenie pravosti a výšky pohľadávky,

ktorú si v konkurznom konaní voči úpadcovi S. prihlásil vo výške 421 161 Sk. Na prieskumnom pojednávaní konanom dňa 11.4.2002 bola jeho pohľadávka správcom konkurznej podstaty úpadcu uznaná vo výške 266 342 Sk so zaradením do I. triedy a vo výške 154 820 Sk popretá s odôvodnením, že pri výpočte úrokov nie je uvedený dátum splatnosti a ich suma je nesprávne vypočítaná. Popretá pohľadávka vo výške 154 820 Sk predstavuje penále, ktoré vzniklo na dani z prevodu a prechodu nehnuteľností z neuhradenej dane ku dňu vyhlásenia konkurzu, t. j. ku dňu 31.1.2002, ktorá bola prihlásená v zmysle § 95 ods. 3 písm. b/ Zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov. Súd prvého stupňa ustálil, že žalobcovi síce vznikol v zmysle ust. § 23 ods. 2 zákona č. 318/1992 Zb. (v znení platnom v čase omeškania daňovníka – teraz úpadcu) nárok na penále za každý deň omeškania vo výške 0,5 % z nedoplatku dane, t. j. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých platobných výmerov do dňa vyhlásenia konkurzu, spolu vo výške 153 541,48 Sk, avšak s prihliadnutím k ust. § 95 ods. 3 písm. b/ zákona č. 511/1992 Zb. sa za daňovú pohľadávku na účely konkurzného konania môže považovať najviac polovica jej najvyššej prípustnej výšky, t. j. $\frac{1}{2}$ zo sumy 153 541,48 Sk.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že daňové pohľadávky vyrubené platobnými výmermi, špecifikovanými v návrhu, neboli v lehote splatnosti, ani do vyhlásenia konkurzu uhradené a tiež, že penále – sankcie daňových pohľadávok neboli do vyhlásenia konkurzu vyrubené. Podstatou sporu je vyriešenie otázky, v akej výške má žalobca nárok prihlásiť v konkurznom konaní sankcie daňových pohľadávok.

Podľa § 95 ods. 3 písm. b/ Zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov, na účely konkurzného konania a vyrovnacieho konania sa daňové pohľadávky vzniknuté pred vyhlásením konkurzu alebo pred povolením vyrovnania považujú pri sankciách daňové pohľadávky, ktoré správca dane podľa osobitných zákonov vyrubil do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnania, ak sankcia nebola do vyhlásenia konkurzu alebo do povolenia vyrovnania vyrubená, a ak osobitný zákon 1b/ ustanovuje jej najvyššiu prípustnú výšku, považuje sa za daňovú pohľadávku najviac polovica jej najvyššej prípustnej výšky.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona č. 318/1992 Zb. o dani z dedičstva, dani z darovania a dani z prevodu a prechodu nehnuteľností (v znení platnom v čase penalizácie), ak nebola vyrubená a predpísaná daň zaplatená včas a v správnej výške, je daňovník povinný zaplatiť za každý deň omeškania penále vo výške 0,5 % z nedoplatku dane.

V danom prípade je nesporné, že daňová pohľadávka predstavujúca sankciu nebola do dňa vyhlásenia konkurzu správcom dane vyrubená. Zákon č. 318/1992 Zb. v ust. § 23 ods. 2 stanovuje za každý deň omeškania penále vo výške 0,5 % z nedoplatku dane, ktoré je najvyššou prípustnou výškou sankcie, ale aj najnižšou, stanovenou zákonom. Výška, keď je zákonom stanovená, nemôže sa meniť, nemá možnosť žiadnej variability. Uvedený osobitný predpis nemá také ustanovenie, ktoré by podporilo argumenty žalobcu. Zákonodarca mal zrejme na mysli krátenie daňovej pohľadávky v prípade, že penále do vyhlásenia konkurzu neboli vyrubené, čo bol aj tento prípad.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom prvostupňového súdu a rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP. Úspešnému žalovanému priznal trovy odvolacieho konania v sume 3398 Sk za 2 úkony poskytnutej právnej služby po 1508 Sk (prevzatie a príprava a účasť na pojednávaní dňa 13.5.2008), 2 x režijný paušál po 191 Sk (v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z. z., § 11 ods. 1, § 16 ods. 3).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 13. mája 2008

**JUDr. Margita F r i d o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: